



SIVILOMBUDSMANNEN

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

Vår referanse
2020/3898

Deres referanse

Vår saksbehandler
Bente Kristiansen

Dato
13.01.2021

Undersøkelse - saksbehandlingstiden hos namsfogdene

Sivilombudsmannen har de siste to til tre årene mottatt flere klager fra enkeltpersoner over saksbehandlingstiden hos flere av namsfogdene i saker om utlegg og gjeldsordning. Vi har herunder mottatt klager på namsfogdene i Oslo, Asker og Bærum, Bergen, Tønsberg, Arendal og Froland, Finnsnes og Stavanger-Sandnes. I tillegg har vi sett at saksbehandlingstiden i slike saker også har vært omtalt i Politiforum og annen media.

I saker om utlegg har vi fått klager der det er vist til begjæringer som har ligget ubehandlet hos namsfogden mellom åtte til ti måneder, og hvor saksbehandlingen fremdeles ikke var påbegynt. I saker om gjeldsordning har vi eksempler på klager der begjæringer har ligget ubehandlet hos namsfogden i ett år og mer. Senest i år har vi mottatt en klage på sen saksbehandling i en sak om gjeldsordning der namsfogden oppga at forventet saksbehandlingstid var minst ett år.

På bakgrunn av de mottatte klagenes har ombudsmannen av eget tiltak besluttet å ta opp spørsmål om saksbehandlingstiden i disse sakene med Politidirektoratet, jf. sivilombudsmannsloven § 5.

I de innkomne klagesakene har namsfogden ved flere anledninger blitt kontaktet på telefon herfra, og vi har bedt om en redegjørelse for tidsbruken. Svarene har gjennomgående vært at forsinkelsen skyldes ressursituasjonen. I andre saker har det samme fremgått av informasjonen klageren har fått fra namsfogden. Vi har i disse sakene skrevet tilbake til klageren og opplyst at det ikke vil bli iverksatt nærmere undersøkelser i den konkrete saken, men at ombudsmannen har til vurdering på generelt grunnlag å rette en henvendelse til Politidirektoratet om forholdet.

I ombudsmannssak 2020/2475 undersøkte vi nærmere Namsfogden i Oslo, Asker og Bærums saksbehandlingstid i en sak om tvangsinnkreving. I klagen hit var det opplyst at en begjæring om tvangsinnkreving var innsendt til namsfogden i oktober/november 2019, og at kravet skal ha vært klart til innkreving medio januar 2020. Begjæringen lå imidlertid fortsatt ubehandlet hos namsfogden i juni 2020. I brev 29. juni 2020 herfra ble namsfogden blant annet bedt om å gi en nærmere redegjørelse for gjeldende saksbehandlingstider ved embetet og årsakene til restansesituasjonen.

Namsfogden svarte i brev 22. juli 2020 at den lange saksbehandlingstiden i hovedsak skyldtes at namsfogden over mange år hadde hatt betydelig saksvekst uten at dette var kompensert gjennom økede bevilgninger. Videre skrev namsfogden at kontoret over flere år hadde fått kutt i bevilgningene gjennom blant annet «ABE (vår merknad: effektiviserings- og avbyråkratiseringsreformen), politireformen, andel av sentrale IKT tiltak, digitaliseringskutt, mv». Det ble også vist til at det hadde vært stigende sakstall gjennom ca. 13 år og at kontoret sist fikk et ressursmessig løft i forbindelse med finanskrisen i 2009. Det hadde også vært en overføring av saker ved overtakelsen av et annet distrikt fra 1. januar 2020. Namsfogden viste videre til en utvikling med stigende sakstall for utleggsforretninger, med bakgrunn i flere ulike forhold.

Avslutningsvis skrev namsfogden at det var igangsatt tiltak for å effektivisere saksbehandlingen på en del områder gjennom digitalisering, et arbeid ledet av Politidirektoratet. Det ble også opplyst om midler bevilget gjennom revidert nasjonalbudsjett.

På bakgrunn av det ovenstående ber vi Politidirektoratet om en redegjørelse for restansesituasjonen generelt ved namsfogdembetene, både i saker om utlegg og i saker om gjeldsordning. Hva er direktoratets vurdering av situasjonen? Hva mener Politidirektoratet er årsakene til restansesituasjonen? Er det ulikheter mellom distriktene?

Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum har som nevnt vist til Politidirektoratets arbeid med effektivisering gjennom digitalisering. Kan det sies noe nærmere om dette arbeidet og eventuelt bidrag til forbedring av restansesituasjonen?

Vi ber også opplyst om direktoratet har iverksatt eller planlegger å iverksette andre tiltak for å forbedre restansesituasjonen og forventninger knyttet til dette.

Svar bes gitt innen **16. februar 2021**.

For ombudsmannen

Marianne Aasland Kortner
seniorrådgiver

Bente Kristiansen
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet underskrift.

Kopi: Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum Postboks 2104 Vika 0125 Oslo

